

CASTELLÓ D'EMPÚRIES

(Continuació)

(Apunts històrics)

Avui doncs, és una gran planúria estàtica de quiets sorral·ls damunt els quals el mar s'extén murmurant la somorta cançó incomprensible i mai acabada, que cobreix l'antic sòl de la grega Empúries. Es el pols lliuà del no res, és l'àrida esterilitat amparada i posada en el lloc on abans hi vessava la vida, es la més dolorosa imatge de la destrucció i la mort. Empúries quedà embolcallada en un sudari de cendres i sorral·ls, tristíssim exemple de que ni l'esquelet queda de la vella ciutat. Les opinions vulgaríssimes del poble forçant l'etimologia i les de Hubner creient-se al poble, són orfes de sentit comú i per tant apartades de la veritat. Empúries com Rodope foren past de la ferotgia humana i han desaparegut... Així es la cadena de la vida i passa en totes les coses humanes: la destrucció i ruina d'uns és el segell de prosperitat per altres, i allí on desapareix una ciutat altra la reemplaça.

II

PRIMERES DADES CERTES

Castelló nasqué, com hem dit, al apagar-se solitària a la vora de la mar la poderosa Empúries. Llavors figura en les pàgines de l'història i apareix a la meitat del segle IX com a centre purament feudal; és el fill de la grega formosa revestit amb la pesada armadura del soldat del segle IX que defensa un territori rodejat de llacs i estanys.

En les acaballes d'aquest segle, el 26 de juny de l'any 880, trobem la primera notícia certa de l'existència de Castelló, en la reunió d'un nombrós jurat per solucionar uns conflictes que entre ells tenien els monjos de Sant Policarpi a França, amb els del monestir de Banyoles. Fet demostratiu de la certa importància de Castelló en l'últim terç del segle IX, quan se l'escollia com a lloc de residència d'un jurat compost dels magnats principals, i que havia d'entendre i sentenciar les diferents causes i judicis.